

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ

вул. І. Франка, 19, м. Київ, 01601
телефон 235-23-78, факс 235-32-57
E-mail: info@mincult.gov.ua

07.06.2018 № 1476/16/14-18

На № 04-13/10-941(108889) від 22.05.2018

Щодо результатів проведеного аудиту

Міністерством культури України, в межах компетенції, опрацьовано лист Комітету Верховної Ради України з питань бюджету від 22.05.2018 № 04-13/10-941 щодо результатів аудиту ефективності використання коштів державного бюджету на заходи з реалізації державної політики у сфері відновлення та збереження національної пам'яті Українського народу за 2016-2017 роки.

Відповідно до частини другої статті 4 Закону України «Про Рахункову палату» державний зовнішній фінансовий контроль (аудит) забезпечується Рахунковою палатою шляхом здійснення фінансового аудиту, аудиту ефективності, експертизи, аналізу та інших контрольних заходів.

Відповідно до частини четвертої статті 4 Закону України «Про Рахункову палату» аудит ефективності передбачає встановлення фактичного стану справ та надання оцінки щодо своєчасності і повноти бюджетних надходжень, продуктивності, результативності, економності використання бюджетних коштів їх розпорядниками та одержувачами, законності, своєчасності і повноти прийняття управлінських рішень учасниками бюджетного процесу, стану внутрішнього контролю розпорядників бюджетних коштів. Оцінка продуктивності використання бюджетних коштів передбачає встановлення співвідношення між результатами діяльності розпорядника та одержувача бюджетних коштів і використаними для досягнення таких результатів коштами бюджету. Оцінка результативності використання бюджетних коштів передбачає встановлення ступеня відповідності фактичних результатів діяльності розпорядника та одержувача бюджетних коштів запланованим результатам.

Так, аудитом ефективності встановлено, що кошти Державного бюджету були **використані здебільшого продуктивно та результативно.**

Разом з тим, Рахунковою палатою зроблено ряд висновків та внесено ряд рекомендацій, які лежать поза межами предмету аудиту ефективності використання коштів державного бюджету згідно Закону України «Про

Рахункову палату», щодо врахування яких Мінкультури неодноразово вживалися та вживаються заходи в межах компетенції, визначеної Конституцією та законами України.

1. Щодо висновку про неспроможність Міністерства з об'єктивних причин належним чином забезпечити виконання покладених на Інститут пам'яті завдань

Відповідно до Закону України «Про центральні органи виконавчої влади» та Положення про Міністерство культури України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 вересня 2014 р. № 495 (далі – Положення про Мінкультури) Міністерство забезпечує виконання завдань, покладених на Міністерство. Виконання завдань, покладених на Інститут пам'яті має забезпечувати власне Інститут пам'яті.

2. Щодо висновку про ускладненість виконання Інститутом пам'яті завдань за значною кількістю визначених напрямків його діяльності через організаційне віднесення інституту пам'яті до системи управління Мінкультури

Відповідно до пункту 1 Положення про Український інститут національної пам'яті, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 листопада 2014 року № 684 «Деякі питання Українського інституту національної пам'яті» (далі – Положення про Інститут) Український інститут національної пам'яті (далі - Інститут) *є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра культури і який реалізує державну політику у сфері відновлення та збереження національної пам'яті Українського народу.*

Таким чином, Інститут пам'яті організаційно не віднесений до системи управління Мінкультури, а є самостійним центральним органом виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері відновлення та збереження національної пам'яті Українського народу та наділений всією повнотою повноважень центрального органу виконавчої влади, визначеною Законом України «Про центральні органи виконавчої влади» та положення про Інститут.

3. Щодо висновку про невідповідність такої організаційної системи прийнятим у країнах Європейського Союзу принципам, а також щодо підпорядкування відповідних інституцій в Європейському Союзі парламентам

У країнах Європейського Союзу відсутні загальноприйняті принципи організаційної системи державного управління у сфері національної пам'яті.

В Україні ж організація державної влади визначається Конституцією України. Згідно Конституції України Україна є республікою. Відповідно до статті 5 Конституції України носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ. Народ здійснює владу безпосередньо і через органи державної влади та органи місцевого самоврядування. Право визначати і змінювати

конституційний лад в Україні належить виключно народові і не може бути узурповане державою, її органами або посадовими особами.

Відповідно до статті 6 Конституції України державна влада в Україні здійснюється на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову. Органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України.

Відповідно до статті 8 Конституції України в Україні визнається і діє принцип верховенства права. Конституція України має найвищу юридичну силу. Закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй. Норми Конституції України є нормами прямої дії.

Відповідно до статті 75 Конституції України єдиним органом законодавчої влади в Україні є парламент - Верховна Рада України. Виключний перелік повноважень парламенту, згідно статті 85 Основного Закону, визначається Конституцією України.

Відповідно до пункту 9) статті 116 Конституції України Кабінет Міністрів України спрямовує і координує роботу міністерств, інших органів виконавчої влади.

Таким чином, зміна організаційного підпорядкування Інституту пам'яті парламенту вимагатиме внесення змін до Конституції України.

4. Щодо незабезпечення Законом України «Про центральні органи виконавчої влади» належного статусу Інституту пам'яті як центрального органу виконавчої влади, відповідального за реалізацію державної політики у сфері відновлення і збереження національної пам'яті Українського народу

Відповідно до преамбули Закону України «Про центральні органи виконавчої влади» цей Закон визначає організацію, повноваження та порядок діяльності центральних органів виконавчої влади України.

Відтак, його завданням не є забезпечення належного статусу конкретного органу, зокрема відповідального за реалізацію державної політики у конкретній сфері, як то відновлення і збереження національної пам'яті Українського народу.

5. Щодо відсутності прямих механізмів реалізації основних актів законодавства у сфері відновлення і збереження національної пам'яті

Механізми реалізації актів законодавства часто визначаються підзаконними нормативно-правовими актами, зокрема у конкретному випадку – Положенням про Інститут.

6. Щодо нерозроблення та невнесення Мінкультури на затвердження Кабінету Міністрів України стратегії та концепції сфери відновлення та збереження національної пам'яті

Відповідно до підпункту 2 пункту 3 Положення про Інститут одним із основних завдань Інституту є подання Міністрові культури пропозицій щодо

формування державної політики у сфері відновлення та збереження національної пам'яті Українського народу та національної свідомості громадян з урахуванням багатонаціонального складу населення та регіональних відмінностей України.

Разом з тим, станом на сьогодні жодні пропозиції від Інституту не надходили.

7. Щодо нестворення Кабінетом Міністрів України та Міністерством культури необхідних умов для забезпечення роботи Інституту пам'яті

7.1. в частині зберігання фондів Національного меморіального комплексу Героїв Небесної Сотні – Музею Революції Гідності та розміщення Галузевого державного архіву

Відповідно до пункту 1 Розпорядження Кабінету Міністрів України від 18 листопада 2015 року № 1186-р «Про утворення державного закладу “Меморіальний комплекс Героїв Небесної Сотні - Музей Революції гідності”» Меморіальний комплекс Героїв Небесної Сотні - Музей Революції гідності віднесено до сфери управління Українського інституту національної пам'яті.

Відповідно до підпункту 12 пункту 4 Положення про Інститут Інститут здійснює функції з управління об'єктами державної власності, що належать до сфери його управління. А відповідно до підпункту 11 пункту 4 Положення про Інститут останній сприяє формуванню музейних та бібліотечних фондів з питань відновлення та збереження національної пам'яті Українського народу, підготовці музейних експозицій та навчальних програм.

Відповідно до пункту 2 Постанови Кабінету Міністрів України від 21 грудня 2016 р. № 1000 «Про створення галузевого державного архіву Українського інституту національної пам'яті» Інституту пам'яті разом з Міністерством юстиції, Державною архівною службою і Фондом державного майна було доручено вирішити питання щодо розміщення архівної установи галузевого державного архіву Українського інституту національної пам'яті та архівосховища.

Відтак вирішення питання забезпечення зберігання фондів Національного меморіального комплексу Героїв Небесної Сотні – Музею Революції Гідності, а також розміщення Галузевого державного архіву чинним законодавством віднесено до компетенції Інституту.

Однак, на виконання доручення Віце-прем'єр-міністра України П.В. Розенка від 15.05.2018 № 17930/1/1-18, та у зв'язку з незабезпеченням Інститутом належного виконання покладених на нього завдань Мінкультури разом з Мінфіном, Мінюстом та Фондом державного майна України проводять відповідну роботу щодо вирішення питання зберігання фондів Національного меморіального комплексу Героїв Небесної Сотні - Музею Революції Гідності та розміщення Галузевого державного архіву Інституту.

7.2. в частині відсутності територіальних органів Інституту пам'яті

Постановою Кабінету Міністрів України від 12 листопада 2014 року №684 «Деякі питання Українського інституту національної пам'яті» не передбачено утворення територіальних органів Інституту.

Разом з тим, листом Мінкультури від 12.01.2017 № 72/9-2/14-17 було підтримано пропозицію Інституту пам'яті та погоджено без зауважень Проект постанови про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання діяльності Українського інституту національної пам'яті», яким передбачалося створення територіальних органів Інститут пам'яті. Проте зазначений проект постанови не було підтримано Міністерством фінансів України.

Відповідно до пункту 9¹) статті 116 Конституції України Кабінет Міністрів України утворює, реорганізовує та ліквідує відповідно до закону міністерства та інші центральні органи виконавчої влади, діючи в межах коштів, передбачених на утримання органів виконавчої влади.

Окрім всього зазначеного, варто зауважити, що на виконання завдань та в межах повноважень, визначених Конституцією та законами України, відповідно до Положення про Мінкультури, Міністром культури України затверджено План роботи Українського інституту національної пам'яті (далі – Інститут) на 2018 рік.

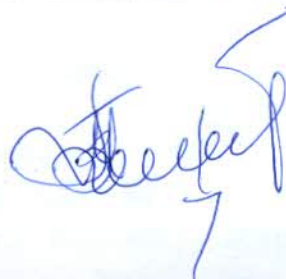
Для підвищення рівня контролю за використанням бюджетних коштів при проведенні заходів у сфері відновлення та збереження національної пам'яті, визначення форми подання Інститутом інформації про виконання відповідних заходів у Мінкультури проводиться робота щодо перегляду та оновлення наказу від 10.04.2009 № 230/0/16-09 "Про затвердження Методичних рекомендацій щодо порядку проведення культурно-мистецьких заходів, творчих програм та проектів у сфері культури".

На виконання пункту 10 Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення заходів з реалізації державної політики у сфері відновлення та збереження національної пам'яті, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 05.05.2018 № 421, Мінкультури було розроблено форму подання Українським інститутом національної пам'яті інформації про виконання плану заходів у сфері відновлення і збереження національної пам'яті, яку надіслано Інституту листом від 05.06.2018 року № 1449/15/14-18.

Для підвищення ефективності діяльності Інституту наказом Міністерства культури України від 17.07.2016 № 468/0/17-16 у структуру апарату Мінкультури введено посаду головного спеціаліста з питань формування політики у сфері відновлення та збереження Національної пам'яті Українського народу.

Питання «Про результати діяльності Українського інституту національної пам'яті» заплановано заслухати на засіданні колегії Міністерства культури України.

Заступник Міністра

Т. МАЗУР